

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.II.15/2022/5. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2022. évi június hó 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az életveszélyt okozó testi sértés bűntette miatt **Terhelt1** ellen indult büntetőügyben a Szekszárdi Törvényszék 11.B.39/2021/22. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

A vádlottat az ellene a Btk. 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés bűntette miatt emelt vád alól felmenti.

Az elsőfokú eljárás befejezéséig felmerült 269.590 (kettőszázhatvankilencezer-ötszázkilencven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a bűnjelekre vonatkozó rendelkezését helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 13.928 (tizenháromezer-kilencszázhuszonnyolc) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított nyolc napon belül a vádlott és törvényes képviselője a Pécsi Ítéltáblánál benyújtható fellebbezéssel élhet.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Szekszárdi Törvényszék a 2022. évi január hó 21. napján kelt 11.B.39/2021/22. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő – az elsőfokú bíróság megszövegezésében életveszélyt okozó – testi sértés büntette miatt 3 év szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A kiszabott szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy *legkésőbb* a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről is.
- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott védője jelentett be fellebbezést, felmentésért.
- [3] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján a tényállás személyi részének kiegészítése, illetve a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó pontatlan rendelkezés helyesbítése mellett az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.
- [4] A vádlott védője a nyilvános ülésen a jogorvoslati kérelmével egyező tartalommal szólalt fel.

II.

- [6] A másodfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott határozatot a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (1) és (2) bekezdése alapján, az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, mely kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó ítéleti rendelkezésekre, az indokolás helyességére, az eljárási szabályok megtartására, illetve – a Be. 590. § (7) bekezdése folytán – az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre is.
- [7] Ennek során észlelte, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be. 592. § (2) bekezdésének a), b) és c) pontjaiban írt okokból részben megalapozatlan: a vádlott cselekvőképeséget részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezésének utóbb történő módosítása, valamint a beszámítási képességére vonatkozó megállapítások tekintetében hiányos, a vádlott előéleti adatai, a sértett bántalmazásának időpontja, illetve sérüléseinek keletkezési mechanizmusa vonatkozásában ellentétes az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, a vádlott nyomozás során tett beismerő vallomásának, illetve a sértett különböző időpontokban, az eljárás különböző szakaszaiban tett előadásainak tartalmi egybevetése és értékelése hiányában pedig részben felderítetlen.
- [8] A másodfokú bíróság e részbeni megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében a Be. 593. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében – az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján – az alábbi eltérő tényállást állapította meg. Ennek során a Be. 593. § (2) bekezdésében írt felhatalmazással élve, a megállapított eltérő tényekkel kapcsolatban a bizonyítékokat az elsőfokú bíróságtól eltérően is értékelte.
- [9] Terhelt1 vádlott az eljárás tárgyát képező bűncselekmény elkövetésének időpontjában helyesen büntetve nem volt. A Szekszárdi Járásbíróság azonban a 2020. január 30-án jogerőre emelkedett 15.Bpk.581/2019/5. számú büntetővégzésével a 2019. július 10-én elkövetett lopás vétsége miatt 1 évre próbára bocsátotta. *(A nyomozati iratok 199-201. oldalain található büntetővégzés.)*

- [10] Utóbb a Szekszárdi Járásbíróság a 2021. május 25-én jogerőre emelkedett 13.B.14/2021/9. számú határozatával a 2020. január 27-én elkövetett lopás vétségének kísérlete és – a fenti ügyben alkalmazott próbára bocsátást megszüntetve – lopás vétsége miatt 120 óra közérdekű munkát szabott ki vele szemben. *(A vádlottnak a 4. sorszám alatt a másodfokú bíróság által beszerzett erkölcsi bizonyítványa.)*
- [11] A Szekszárdi Járásbíróság a 2017. október 11-én kelt 14.P.20.839/2016/15. számú ítéletével a vádlott cselekvőképességet általános jelleggel korlátozó gondnokság alá helyezését cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokságra módosította és meghatározta, hogy az mely – különböző vagyoni jogi rendelkezéseket, illetve a tartózkodási hely megválasztását érintő – ügykörökre terjed ki. *(A nyomozati iratok 219-222. oldalain található ítélet.)*
- [12] A vádlott eleve az átlagosnál jóval gyengébb értelmi képességű lehetett, enyhe fokú értelmi fogyatékos, melyhez a rendszeres nagy mennyiségű, káros jellegű alkoholfogyasztás során a meglévő intellektuális képességek további hanyatlása társulhatott, az eredetileg is éretlen személyiségszerkezet további torzulásával. Betegség belátása, probléma tudata hiányzó. Figyelve felkelthető, de nehezen terelhető, rögzíthető. Felfogása nehézkes. Gondolkodása meglassult, tartalmilag szegényes. Ismeretanyaga szűkkörű. A magasabb rendű gondolkodási funkciók alacsony szinten fejlődtek ki. Ítéző, mérlegelő, kritikai készsége gyengült, akárcsak mentális fékrendszere. Színtelen hangulati élet, csökkent érzelmi igénybevehetőség jellemzi. Jelenleg és a terhére rótt cselekmény elkövetésének időpontjában is kóros elmeállapotban szenved, illetve szenvedett, mely enyhe fokban korlátozta őt a cselekmény következményeinek felismerésében és a felismerésének megfelelő cselekvésben. *(A nyomozati iratok 293-302. oldalain elfekvő egyesített igazságügyi elmeorvoszakértői vélemény.)*
- [13] sértett1 sértett helyesen a 2020. évi június hó 26. napjára virradó éjszaka – röviddel éjfél után, kora hajnali időpontban – ment a cím9 utcában, az temetőnév1 temetővel szemben található prэшázaktól a utcanév1 utcában lévő kórháznév1 Kórházig. Az ennek közelében található buszmegállóban rövid időre megpihenve visszafordult, majd a utcanév1 utca 50. szám alatti üzletnév1 üzlet mellett elhaladva visszatért a prэшázakhoz. Ennek során a „Kórház Észak” térfigyelő kamera 2020. június 26-án 00:12:15 és 00:12:36 közötti időpontban, a „Kórház Dél” térfigyelő kamera 00:12:26 és 00:20:05 között, a üzletnév1 üzlet térfigyelő kamerája pedig 00:26:40-kor rögzítette a mozgását. *(A kamerafelvételek alapján rögzített feljegyzés a nyomozati iratok 91. oldaláról.)*
- [14] Haladása során Terhelt1 vádlott nem követte sértett1 sértettet. Nem nyert bizonyítást az sem, hogy 2020. június 26-án helyesen hajnali fél egy óra után a prэшázak mögötti területen Terhelt1 vádlott bántalmazta volna őt.
- [15] sértett1 sértett a bal alkar felső és alsó harmadában és a jobb felkar középső harmadában kialakult bőr alatti bevérzéseit helyesen legalább három rendbeli közepes erejű megragadás, megfogás eredményezte. A mellkasát érő – helyesen nagy erejű – és a jobb oldali tomportájékát ért erőbehatás az ütés mellett rúgástól is származhatott. A sértettet tehát helyesen legfeljebb öt rendbeli ütés (mely két esetben rúgás is lehetett) érte. A sérülések keletkezésének sorrendje nem volt megállapítható. *(Az igazságügyi orvosszakértői vélemény a nyomozati iratok 147-164. oldalairól.)*

- [17] A másodfokú bíróság által a fenti részeiben eltérően megállapított tényállás most már mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, ennél fogva a Be. 593. § (3) bekezdése folytán irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.
- [18] Az elsőfokú bíróság nem vétett az eljárása során olyan, a Be. 607. § (1) bekezdésében vagy a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt úgynevezett abszolút, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében nevesített kihatással bíró, úgynevezett relatív eljárási szabálysértést, mely az ügy érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna.
- [19] A másodfokú bíróság által a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja alapján, az elsőfokú bíróságtól eltérően megállapított tényállás indokai a következők voltak:
- [20] A vádlott erkölcsi bizonyítványa alapján megállapítható volt, hogy a terhére rótt bűncselekmény elkövetésének időpontjában nem volt büntetve, korábban ugyanis csupán intézkedés alkalmazására került sor vele szemben. A másodfokú bíróság a tényállás ezzel ellentétes megállapítását helyesbítette, megjelölve a próbára bocsátás megszüntetéséről rendelkező ítéletet is.
- [21] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság tényállását a Szekszárdi Járásbíróság által a cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezés felülvizsgálata iránt indított polgári perben meghozott 14.P.20.839/2016/15. számú ítéletben foglaltakkal kiegészítette. Ennek alapján állapította meg, hogy a vádlott immár cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alatt áll, mely különböző – vagyoni jogi rendelkezéseket, illetve a tartózkodási hely megválasztását – ügycsoportokat érint.
- [22] A vádlott elmeállapotával kapcsolatos releváns megállapításokat az elsőfokú bíróság nem teljeskörűen tette a tényállás részévé, ezért azokat a másodfokú bíróság a nyomozás során elkészült igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény alapján kiegészítette és helyesbítette.
- [23] Az elsőfokú bíróság tévesen, az ügyiratok tartalmával ellenétesen rögzítette a bűncselekmény elkövetésének időpontját, amikor a vádiratban foglaltaknak megfelelően úgy foglalt állást, hogy a sértett bántalmazására 2020. június 27-ére virradó éjszaka került sor. A sértett mozgását három térfigyelő kamera rögzítette, és az általuk készített felvételek alapján megállapítható volt, hogy a megjelölt útvonalon nem június 27-ére, hanem június 26-ára virradó éjszaka haladt. A nyomozó hatóság a június 26-án rögzített felvételek mellett a 27-én és 28-án felvett képanyagot is lefoglalta, a felvételek elemzése alapján készült feljegyzés ugyanakkor csak június 26. napjához kapcsolódóan elemezte a sértett mozgását. Ebből csak azt a következtetést lehetett levonni, hogy a további napokon készült felvételeken már nem volt látható. A sértett a bántalmazása időpontjáról kellő pontossággal nem tudott beszámolni; az e körben tett legegyszerűbb nyilatkozata az orvosi iratokból állapítható meg. Az elsődleges kórházi ellátása során, 2020. június 28-án úgy emlékezett, hogy két nappal azt megelőzően bántalmazták, míg a tanúként történt kihallgatásakor a sérülései elszenvedésének idejét a kórházba szállítását egy vagy két nappal megelőző éjszakára tette. A másodfokú bíróság ezeket az adatokat egybevetve úgy foglalt állást, hogy bántalmazására helyesen a 2020. június 26-ára virradó éjszaka került sor.
- [24] Az elsőfokú bíróság ítéletében ezen túlmenően is tévesen szerepel a bűncselekmény elkövetésének időpontja, hiszen a térfigyelő kamera által rögzített felvételekből egyértelműen megállapítható, hogy a sértett nem éjjel 2 órakor, hanem legkésőbb 00 óra 30 perckor érkezett az éjszakai szálláshelyére, és kevéssel azt követően kerülhetett sor a bántalmazására.
- [25] A sértett mozgását három térfigyelő kamara is dokumentálta, de a vádlott a felvételek egyikén sem volt látható. E bizonyítékok alapján tehát nem állapítható meg, hogy követte volna a sértettet.

- [26] Az elsőfokú bíróság ítélete pontatlanul, az iratok tartalmával ellentétesen tüntette fel a sértett sérüléseit és az egyes sérülések keletkezési mechanizmusát, melyeket a másodfokú bíróság az igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapításai alapján helyesbített. Ez alapján állapította meg, hogy a mindkét karon keletkezett bőr alatti bevérvéseket helyesen megragadás, megfogás eredményezte. A sértett mellkasát ért – az orvosszakértői vélemény alapján helyesen nagy erejű – és a jobb oldali tomportájékát ért erőbehatás az ütés mellett viszont rúgástól is származhatott. Az erőbehatások és ütések száma az elsőfokú bíróság által tévesen megállapítottaktól eltérően nem legalább nyolc, hanem legfeljebb öt volt, melyek közül kettő rúgás is lehetett. A sérülések sorrendjét nem lehetett meghatározni, erre vonatkozó egyértelmű vallomást a sértett nem tett, illetve a szakértői vélemény sem tudott állást foglalni. Tévesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy elsőként az arcát ért ütések szenvedte el.
- [27] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az e körben rendelkezésre álló bizonyítékokat – így mindenekelőtt a vádlott nyomozati beismerő vallomását és a sértettnek az eljárás különböző szakaszaiban tett nyilatkozatait – egybevetve megnyugtatóan nem nyert bizonyítást, hogy a bántalmazást ő követte volna el.
- [28] Kétségtelen, hogy a vádlott gyanúsított kihallgatására az eljárásjogi szabályok megtartásával került sor, bár azon sem a védője, sem a törvényes képviselője nem vett részt. Szabályszerű értesítésük ugyanis megtörtént, a kihallgatásról pedig felvétel is készült.
- [29] Vallomásának értékelésénél mégsem lehetett figyelmen kívül hagyni, hogy a gyengébb értelmi képességű, kóros elmeállapotú és szellemi leépülésben szenvedő terhelt védő és törvényes képviselő jelenléte nélkül tett nyilatkozata jelentős tartalmi elemeit tekintve nem állítható párhuzamba a sértettnek a bántalmazás körében tett előadásával. Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróságnak nagyfokú gondossággal kellett volna eljárnia a gyanúsított vallomás elemzésekor, a sértett tanúvallomásával való összevetésekor, különösen tekintettel arra, hogy az általuk elmondottakat utóbb – és közülük a sértett a tárgyaláson, a vádlott jelenlétében – alapvető kérdésekben megváltoztatták, visszavonták. Mindez azonban teljes egészében elmaradt, e bizonyítékok tartalmi egybevetésének és értékelésének hiánya pedig a tényállást felderítatlenné tette.
- [30] A sértett vallomásának lényege, hogy visszaérve a pincéknél lévő alkalmi szállására, a lefekvéshez készülődött, amikor valaki megjelent és előzmények nélkül bántalmazni kezdte. Ekkor más személy nem volt jelen. Ezzel szemben a vádlott a nyomozás során tett beismerő vallomásában úgy nyilatkozott, hogy a bántalmazás helyszínén többen, sokan tartózkodtak, a sértett kiabált, és a megütésére éppen azért került sor, hogy hagyja abba a kiabálást.
- [31] A sértett a vádlotról az eljárás különböző szakaszaiban több személyleírást is adott. Az elsőfokú bíróság azonban adós maradt e személyleírások és a vádlott tulajdonságainak, megjelenésének alapos összehasonlításával, ezzel szemben íratellenesen állapította meg, hogy a többi, az ügyben felmerült hajléktalan életmódot folytató személy közül senki sem rendelkezett a személyleírásnak megfelelő külső jegyekkel. Erre vonatkozóan ugyanis semmilyen bizonyítást nem folytatott és semmiféle adat nem állt rendelkezésére.
- [32] E körben kiemelendő, hogy amikor a sértett első alkalommal, a kórházi ellátása során nyilatkozott az őt bántalmazó személy külsejéről, feljegyzésben rögzített elmondása szerint a támadó sem szemüveget, sem szakállat nem viselt. A felismerésre bemutatás során mégis az egyedülként szakállat viselő vádlottban ismerte fel az elkövetőt. Ennek ellenére erre vonatkozóan a sértetthez kérdést sem intéztek. Ezen nyilatkozatát az elsőfokú bíróság előtt, a vádlottat megtekintve visszavonta, és egyértelműen úgy foglalt állást, hogy a vádlottat ismeri, de nem ő bántalmazta. Vallomása megváltoztatását az elsőfokú bíróság által írtakkal szemben nem az időmúlással, hanem a hajléktalan életmódjából adódóan a bántalmazásoknak való kitettségével indokolta. Mindazonáltal nem lehetett figyelmen kívül hagyni azt a körülményt

sem, hogy a felismerésre bemutatásra csupán fényképek alapján került sor, míg a tárgyaláson –a vádlott jelenlétében – terhelő előadását megváltoztatva mindvégig következetesen állította, hogy nem ő volt a támadója.

- [33] Fentiekre tekintettel a sértett nyomozati szakban tett vallomásának elfogadása önmagában nem indokolható, és azt nem támasztja alá – a fentebb jelzett eltérő előadások folytán – a vádlott kétséges bizonyító erővel bíró nyomozati szakban tett vallomása sem.

- [34] **IV.**

- [35] Mindezen bizonyítékokat egybevetve a másodfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a vádlott cselekvősége kétséget kizáró bizonyossággal az eljárás során nem nyert bizonyítást.
- [36] A Be. 7. § (4) bekezdésében foglalt alapvető rendelkezés szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére. A bírói gyakorlat kétséget kizáróan bizonyítottanak azt a ténymegállapítást tekinti, amellyel szemben észszerű kétely nem fogalmazható meg. A másodfokú bíróság megítélése szerint mindez jelen esetben távolról sincs így, ami szükségképpen a terhelt felmentéséhez vezetett.
- [37] Következésképpen a bűnösség megállapítását sérelmező jogorvoslati kérelem eredményesnek bizonyult.
- [38] Fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság – a Be. 606. § (2) bekezdése alapján – az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat az ellene a Btk. 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntette miatt emelt vád alól a Be. 4. § (6) bekezdésére tekintettel, a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján – nem bizonyított, hogy a bűncselekményt a vádlott követte el – felmentette.
- [39] Erre tekintettel a Be. 575. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú eljárás befejezéséig felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.
- [40] A bűnjelek kapcsán hozott rendelkezés törvényes volt, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének bűnjelekre vonatkozó részét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [41] A Be. 589. §-a folytán a másodfokú eljárásban alkalmazandó Be. 575. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.
- [42] A másodfokú bíróság ítéletével szemben a Be. 625. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés b) pontja alapján van helye fellebbezésnek.

P é c s, 2022. június 24.

Dr. Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Fördögh Dávid s.k. előadó bíró, Dr. Túri Tamás s.k. bíró

A Szekszárdi Törvényszék 11.B.39/2021/22. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.15/2022/5. számú ítélete folytán – az abban foglalt változtatásokkal – a 2022. évi július hó 18. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Krémer László s.k.
a tanács elnöke